

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับผู้พ้นโทษกลับคืนสู่ชุมชนของประชาชน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Acceptance of the People in Bangkok about Ex-Prisoner Returning into the Communities

ศุภนิภา ตันติชัยนุสรณ์¹ และเปรมฤดี เพ็ชรกุล²

Supnipa Tantichainusorn¹ and Premruedee Petgoon²

Received: July 4, 2023

Revised: November 6, 2023

Accepted: November 7, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงทัศนคติและการยอมรับของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อผู้พ้นโทษที่กลับสู่ชุมชน 2) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อการยอมรับผู้พ้นโทษ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนและการยอมรับผู้พ้นโทษกลับคืนสู่ชุมชน โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน การวิเคราะห์ทางสถิติประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างค่าเฉลี่ย t-test และ f-test และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติ Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้พ้นโทษ โดยมองว่าผู้พ้นโทษสามารถอยู่ร่วมกับคนในชุมชนได้ ($\bar{X} = 3.34$) แต่ควรมีมาตรการควบคุมผู้พ้นโทษที่มีคดีรุนแรง ($\bar{X} = 4.60$) ผู้พ้นโทษควรมีสิทธิเท่าเทียมกับคนทั่วไป ($\bar{X} = 4.03$) และรัฐควรให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถมีชีวิตอย่างปกติสุข ($\bar{X} = 3.96$) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับผู้พ้นโทษกลับคืนสู่ชุมชน ได้แก่ อายุ อาชีพ และช่องทางการรับรู้ข้อมูลผู้พ้นโทษ และปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อผู้พ้นโทษมีความสัมพันธ์กับการยอมรับผู้พ้นโทษกลับเข้าสู่ชุมชน เป็นไปตามสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: ผู้พ้นโทษ การยอมรับ ทัศนคติ การกลับคืนสู่ชุมชน

¹ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ email: fernsupnipa@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ ประจำสาขาวิชาบริหารงานยุติธรรมและความปลอดภัย ภาควิชารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ email: premruedee.b@ku.th

Abstract

The purposes of this study were to: 1) examine the attitudes and acceptance of individuals in Bangkok towards the released prisoners; 2) compare the variations in the acceptance of ex-prisoners among Bangkok residents based on their personal factors; and 3) investigate the relationship between the perceptions of Bangkok residents and their acceptance of former prisoners. Data were collected from 400 participants in Bangkok area. The statistical analysis consisted of percentage, mean, standard deviation, t-test, f-test and Chi-square test with statistical significance level of 0.05.

The results showed that most of the participants had positive attitudes towards the released prisoners. They believed that ex-prisoners could live with people in a community ($\bar{X} = 3.34$). However, certain control measures should be enforced for ex-prisoners with a history of severe crimes ($\bar{X} = 4.60$). The findings also revealed that released prisoners should have equal rights as those of ordinary people ($\bar{X} = 4.03$). In addition, the majority of the respondents strongly agreed that the government should provide assistance to enable individuals to live happily ($\bar{X} = 3.96$). In terms of the hypothesis test, it was found that the factors affecting Bangkok residents' acceptance towards ex-prisoners returning to community included age, occupation, and channels of obtaining prisoner's information. These personal factors were found to be in accordance with the hypothesis at the statistical significance level of 0.05.

Keywords: Ex-prisoners, Acceptance, Attitude, Community Reentry

บทนำ

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 ได้กำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิดไว้ 5 สถาน ตามลำดับความร้ายแรงของการกระทำความผิด คือ 1) ประหารชีวิต 2) จำคุก 3) กักขัง 4) ปรับ และ 5) ริบทรัพย์สิน (พระราชบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499, 2499) ผู้กระทำผิดที่ศาลพิพากษาให้รับโทษจำคุกในเรือนจำจนครบกำหนดการลงโทษและได้รับการปล่อยตัว จะเปลี่ยนสถานะกลายมาเป็น “ผู้พ้นโทษ” (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551, 2551) ซึ่งถือว่าพวกเขาได้ผ่านกระบวนการบำบัดแก้ไขจนพร้อมที่จะกลับสู่สังคม ผู้พ้นโทษหลายคนตั้งเป้าหมายที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่ แต่กลายเป็นว่าสิ่งที่พวกเขาเหล่านั้นได้รับ คือ การถูกตีตราจากคนในสังคม มีการเลือกปฏิบัติเมื่อคนส่วนใหญ่ทราบว่า พวกเขาคือผู้ที่เคยก่อคดีมาก่อน ทำให้พวกเขาไม่ได้รับโอกาสจากสังคม และไม่สามารถใช้ชีวิตตามที่ตนเองคาดหวังไว้ นอกจากนี้ยังมีเงื่อนไขในการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษที่แตกต่างกันออกไป หากเป็นผู้ที่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก จะไม่สามารถเข้ารับราชการได้ เว้นแต่เป็นความผิดโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ในส่วนของหน่วยงานเอกชนเมื่อเห็นว่าผู้สมัครงานเป็นผู้เคยต้องโทษมาก่อน หน่วยงานมักปฏิเสธรับเข้าทำงาน

จนทำให้ผู้พ้นโทษเลือกกลับสู่เส้นทางการกระทำผิดเช่นเดิม เกิดการกระทำผิดซ้ำอย่างต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ส่งผลให้กระบวนการยุติธรรมไม่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา อาชญากรรมได้อย่างแท้จริง (กฤษณพงศ์ พุทธระกุล และเสกสัน เครือคำ, 2562; ไท วัฒนา, 2564)

จากอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำ ในปี พ.ศ. 2563 มีผู้กระทำผิดซ้ำภายใน 1 ปี คิดเป็น 13.04% และภายใน 2 ปี คิดเป็น 23.18% ส่วนในปี พ.ศ. 2564 มีผู้กระทำความผิดซ้ำภายใน 1 ปี คิดเป็น 11.95% (กรมราชทัณฑ์, 2565) รวมถึงข้อมูลของสำนักข่าว อิศรา พบว่า ผู้พ้นโทษมีความคิดที่จะฆ่าตัวตาย เนื่องจากไม่สามารถประกอบอาชีพได้ และถูกตีตรา จากสังคม ทำให้พวกเขามีความคิดที่จะจบชีวิตตัวเองในที่สุด เพราะสังคมไทยไม่ยอมรับและไม่เปิด โอกาสให้แก่ผู้พ้นโทษได้ปรับปรุงตัวและเริ่มต้นชีวิตใหม่ ทั้งนี้ ครอบครัวยังคือปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้ พวกเขาไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก (ไทยริฟอร์ม, 2560) จากข้อมูลข้างต้นเห็นได้ว่านอกจาก ผู้พ้นโทษจะถูกตีตราและไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมแล้ว ยังไม่ได้รับโอกาสในด้านต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีวิต เช่น การประกอบอาชีพ หรือสวัสดิการ ซึ่งการตอบรับจากสังคมที่มีต่อผู้พ้นโทษ ดังกล่าว เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พวกเขาหวนกลับไปกระทำความผิดอีกครั้ง (กรมราชทัณฑ์, 2565; ไทยริฟอร์ม, 2560; ปุณริมา, 2564) จากงานวิจัยที่ผ่านมาได้มีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อการยอมรับผู้พ้นโทษของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร (วันชนะ เปลื้องวัลย์ และวิเชียร ปรีชาธรรมวงศ์, 2565) รวมถึงบุคลิกอันพึงประสงค์ที่ผู้ประกอบการต้องการ (ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ, 2562) แต่ยังคงขาดมิติของคนในชุมชนที่มีทัศนคติต่อผู้พ้นโทษ ที่จะกลับเข้าไปอยู่ร่วมกับคนในชุมชน งานวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงมุมมองด้านทัศนคติ และการยอมรับของประชาชนโดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อผู้พ้นโทษ และปัจจัยที่มีผล ต่อการยอมรับของคนในชุมชน ซึ่งผลที่ได้จะเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปสร้างเครื่องมือ เพื่อการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้พ้นโทษที่มีความเป็นรูปธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติและการยอมรับของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อผู้พ้นโทษ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานครต่อการยอมรับผู้พ้นโทษกลับเข้าสู่ชุมชน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนและการยอมรับผู้พ้นโทษกลับสู่ชุมชน

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกันมีการยอมรับผู้พ้นโทษกลับเข้าสู่ชุมชน ที่ต่างกัน
2. ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ประกอบอาชีพต่างกันมีการยอมรับผู้พ้นโทษ กลับเข้าสู่ชุมชนที่ต่างกัน
3. ประชาชนที่รับรู้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับผู้พ้นโทษจากช่องทางการสื่อสารที่ต่างกัน มีการยอมรับ ผู้พ้นโทษให้กลับสู่ชุมชนที่ต่างกัน

4. ทศนคติของผู้พันโทษของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับผู้พันโทษให้กลับคืนสู่ชุมชน

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาปัจจัยและทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการยอมรับผู้พันโทษกลับคืนสู่ชุมชน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยตั้งแต่ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีการตีตรา

ทฤษฎีการตีตรา ตามแนวคิดของ Frank Tannenbaum หมายถึง การแสดงออกของคนในสังคมที่ไม่ยอมรับพฤติกรรมของบุคคลที่ผิดไปจากค่านิยมและความเชื่อ หรือพฤติกรรมที่สังคมส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ เรียกว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยครอบคลุมไปถึงพฤติกรรมอาชญากรรม ทำให้เห็นถึงการตอบโต้ของสังคมที่มีต่อผู้กระทำความผิด เช่น การดูถูก การรังเกียจ การไม่ยอมรับ ไม่ให้อภัย เป็นต้น โดยพฤติกรรมเหล่านี้คือ “การตีตรา” ผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ นักอาชญาวิทยาเห็นว่า พฤติกรรมตีตราเป็นการตอบโต้ที่ยังทำให้ผู้กระทำความผิดล้าตัวไปในสิ่งที่ชั่วร้ายมากขึ้น โดยไม่สนใจกลับตัวเป็นคนดี ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีโอกาสในสังคม ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้กระทำความผิดกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกครั้ง (เสริน ปุณณะหิตานนท์, 2558) ในขณะที่ Goffman (1963) ให้ความหมาย “การตีตรา” ไว้ว่า เป็นปฏิสัมพันธ์รูปแบบหนึ่งของสังคมที่กระทำต่อบุคคลซึ่งมีลักษณะที่สังคมไม่ต้องการหรือมีพฤติกรรมเชิงลบ ซึ่งถูกเรียกว่า “ตราบาป” โดยมีการจำแนกประเภทตราบาปไว้ 3 ประเภท คือ

1. ตราบาปที่เกิดจากความผิดรูปร่างของอวัยวะและร่างกาย เช่น ผู้พิการ เป็นต้น
2. ตราบาปจากการถูกตำหนิหรือไม่อยู่ในขอบเขตที่สังคมกำหนด เช่น LGBTQ+ ผู้ติดยาเสพติด ผู้ต้องโทษจำคุก เป็นต้น
3. ตราบาปที่เกิดจากเชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา หรือกลุ่มคนที่สังคมไม่ยอมรับความแตกต่าง เช่น แรงงานต่างด้าว ชนเผ่า เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ และทัศนคติ

Rogers (1983) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการยอมรับ สามารถแบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพ สถานะทางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา และความรู้ความสามารถ 2) ปัจจัยด้านสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม มีอิทธิพลต่อระยะเวลาในการยอมรับ เช่น ผู้พันโทษอาศัยอยู่ในชุมชนเดิม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงความคิด ทำให้ผู้พันโทษไม่ได้รับการยอมรับ 3) ปัจจัยด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง เช่น การอยู่อาศัยที่มีความเจริญเติบโตทางเทคโนโลยีจะส่งผลต่อการยอมรับที่รวดเร็วมากขึ้น และ 4) ปัจจัยด้านพฤติกรรมการสื่อสาร ประกอบด้วย การติดตามข่าวสาร แหล่งข่าวทั้งทางการและไม่ทางการ ข่าวจากชุมชน ซึ่งส่งผลต่อการเลือกใช้ของผู้ส่งสารที่จะส่งต่อให้แก่ผู้รับสาร เพื่อให้เกิดความรู้ ทัศนคติ

และพฤติกรรมของผู้รับสาร ช่องทางการสื่อสารสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ 1) สื่อสารมวลชน เป็นการถ่ายทอดจากสื่อมวลชนทุกประเภท เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และ 2) การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการสื่อสารที่มีจำนวนไม่มาก เช่น ญาติ เพื่อน เจ้าหน้าที่ โดยการสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นการใช้ภาษา คำพูด เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ซึ่งมีการปลูกฝังความคิดเกี่ยวกับผู้ต้องขังในด้านลบ ทำให้เกิดความเกลียดชังและกลัวผู้ต้องขัง ความคิดที่เชื่อว่าผู้ต้องขังคือคนเลว มีนิสัยชั่วร้าย (Foucault, 1966)

ทิตยา สุวรรณชัญ (2547, อ้างถึงใน ณชพัฒน์ อัครวิชชนันท์, 2554) ได้กล่าวถึง “ทัศนคติ” หมายถึง การได้รับความรู้ หรือเรียนรู้จากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ เพื่อนำมาพิจารณาร่วมกับด้านความรู้สึก จากนั้นจึงมีการแสดงความคิดเห็น แล้วจึงแสดงพฤติกรรม ซึ่งเกิดจากความคิดและความรู้สึกดังกล่าว โดยอาจยอมรับหรือปฏิเสธ เช่น การรับรู้ว่าคุณโทษคือผู้ที่กระทำความผิด ได้รับโทษจำคุก มีนิสัยไม่ดี ไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ จึงรู้สึกไม่พอใจ และมีการแสดงออกที่ต่อต้านเมื่อพบเจอบุคคลเหล่านั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุภย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง บุคลิกภาพและทักษะทางอาชีพของผู้ใกล้พ้นโทษและความต้องการจ้างงานของนายจ้าง กรณีศึกษา: เรือนจำกลางลำปาง ผลการวิจัยพบว่า นายจ้างที่ยินยอมรับสมัครผู้พ้นโทษเข้าทำงานจำนวน 15 แห่ง ต้องการให้โอกาสแก่ผู้พ้นโทษที่ได้กลับตัวเป็นคนดี ที่สามารถไปทำงานต่างจังหวัดได้บ้าง มีความซื่อสัตย์ สุจริต โดยต้องการรับสมัครในฝ่ายผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ ส่วนนายจ้างที่ไม่ยินยอมให้รับเข้าทำงานจำนวน 82 แห่ง เนื่องจากพนักงานเต็มอัตรา รวมถึงไม่มั่นใจในความปลอดภัย และมีความประสงค์ว่า หากภาครัฐมีมาตรการลดภาษีให้แก่ นายจ้าง จะให้ความร่วมมือในการรับผู้พ้นโทษเข้าทำงาน

เสาวคนธ์ เกษฏารักษ์ และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยเพื่อสร้างการยอมรับของสังคมต่อผู้พ้นโทษ ผลการศึกษาพบว่า ตัวชี้วัดการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยทั้ง 4 ด้านสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านวิธีการดำรงชีวิต และด้านทัศนคติทางสังคม โดยมีค่าน้ำหนักมากที่สุดคือ ด้านวิธีการดำรงชีวิต มีค่า 0.95 รองลงมาคือด้านจิตใจและสังคม มีค่า 0.94 และด้านทัศนคติทางสังคม มีค่า 0.89 พบว่า เกณฑ์ทั้ง 4 ด้านมีความเหมาะสมทำให้สังคมเชื่อมั่นในการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้พ้นโทษ

กานต์สินี งามอาจ และจันทราทิพย์ สุขุม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของศูนย์ยุติธรรมชุมชนในการสร้างโอกาสฟื้นฟูผู้พ้นโทษกลับคืนสู่สังคม ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์ยุติธรรมชุมชนช่วยให้ผู้กระทำความผิดได้ปรับตัวกลับคืนสู่สังคม หากมีผู้กระทำความผิดในชุมชน ต้องมีการแก้ไขในชุมชนร่วมกัน ดังนั้น ควรให้ผู้กระทำความผิดรับรู้ถึงสาเหตุในการกระทำความผิดครั้งนั้น และผลกระทบที่เกิดขึ้นในชุมชน ทั้งนี้ คนในชุมชนควรให้โอกาสในการแก้ไขและปรับปรุงตัวของผู้กระทำความผิด นอกจากนี้สามารถช่วยเหลือผู้กระทำความผิดในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น การทำงาน คุณภาพชีวิต เป็นต้น

วันชนะ เปลื้องวัลย์ และวิเชียร ปรีชาธรรมวงศ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับผู้พ้นโทษของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา

พบว่า การยอมรับของผู้ประกอบการต่อผู้พ้นโทษอยู่ในระดับปานกลาง โดยในด้านประวัติอาชญากรรมของผู้พ้นโทษอยู่ในระดับน้อย ซึ่งผู้ประกอบการให้การยอมรับตามความรุนแรงของการกระทำความผิดในด้านกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในเรือนจำอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้ประกอบการได้ให้ความสำคัญกับระเบียบวินัย และเน้นทักษะในการเข้าสังคมเป็นสำคัญ

Ramakers et al. (2014) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง Imprisonment Length and Post-Prison Employment Prospects เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการหาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการถูกควบคุมตัวกับคุณภาพในการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษ มีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 702 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ถูกควบคุมตัวเป็นระยะเวลาเกินกว่า 6 เดือน มีความสัมพันธ์ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพแย่ง ทั้งในด้านการเปลี่ยนงาน เวลาในการทำงาน การกลับไปทำงานเดิม ก่อนหน้าที่จะกระทำผิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

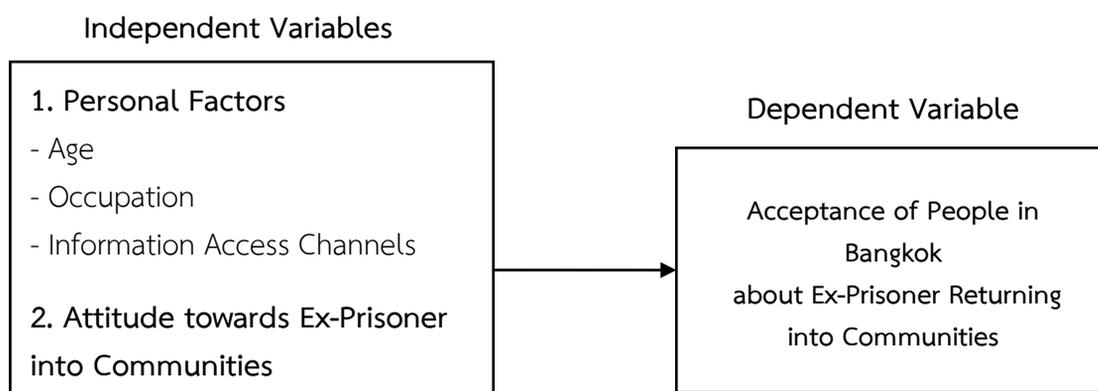

Figure 1 Conceptual Framework

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยแจกแบบสอบถามกระจายในเขตสี่มุมเมือง (เหนือ ใต้ ตะวันออก ตะวันตก) ของพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือประกอบการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้
  - ส่วนที่ 1 ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยเป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check List)
  - ส่วนที่ 2 ทศนคติของประชาชนต่อผู้พ้นโทษ โดยใช้มาตราวัดแบบช่วง (Interval Scale)
  - ส่วนที่ 3 การยอมรับของประชาชนต่อผู้พ้นโทษ โดยใช้มาตราวัดแบบช่วง (Interval Scale)

ส่วนที่ 2 และ 3 มีเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
ค่าคะแนน 4.21 - 5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าคะแนน 3.41 - 4.20	หมายถึง ระดับมาก
ค่าคะแนน 2.61 - 3.40	หมายถึง ระดับปานกลาง
ค่าคะแนน 1.81 - 2.60	หมายถึง ระดับน้อย
ค่าคะแนน 1.00 - 1.80	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

2. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามขึ้น และนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบแบบสอบถามถึงความเหมาะสมและความครบถ้วนของเนื้อหา ในแบบสอบถามก่อนการนำไปใช้ เพื่อหาความเที่ยงตรงและความถูกต้องในเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถาม

3. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Try-out) กับนิสิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.882

การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ทศนคติของประชาชน ต่อผู้พันโทฯ และการยอมรับของประชาชนต่อผู้พันโทฯ กลับสู่สังคมของกลุ่มตัวอย่าง

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ใช้สำหรับ วิเคราะห์ระดับทัศนคติของประชาชนต่อผู้พันโทฯ ของกลุ่มตัวอย่าง และการยอมรับของประชาชน ต่อผู้พันโทฯ กลับสู่สังคมของกลุ่มตัวอย่าง

3. F-test ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยที่ตัวแปรอิสระจำแนกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์กำหนดไว้ในระดับ 0.05

4. สถิติ Chi-Square ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างทัศนคติของประชาชน ที่มีต่อผู้พันโทฯ และการยอมรับผู้พันโทฯ กลับสู่สังคม

ผลการวิจัย

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 400 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.3 เพศชาย ร้อยละ 28.7 มีอายุเฉลี่ย 21 - 30 ปี ร้อยละ 43.8 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 35 รองลงมา ประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.3

ทัศนคติของประชาชนต่อผู้พันโทฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดเห็นว่า ผู้พันโทฯ สามารถอยู่ร่วมกับคนในชุมชนได้ ($\bar{X} = 3.34$) และมองว่า ผู้ที่พันโทฯ ออกมาแล้วถือว่าไม่มีความผิดติดตัว ($\bar{X} = 3.01$) แต่ขณะเดียวกันก็ยังไม่ค่อยไว้วางใจผู้พันโทฯ ($\bar{X} = 3.03$) และยังคงรู้สึกหวาดกลัวผู้พันโทฯ ($\bar{X} = 3.00$) ส่วนความคิดเห็นที่มีระดับน้อยที่สุด คือ ผู้พันโทฯ ไม่ควรกลับมาใช้ชีวิตอยู่ในสังคมเดียวกัน

($\bar{X} = 1.75$) จากทัศนคติโดยภาพรวมแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้อภัยและให้โอกาสผู้พ้นโทษกลับเข้าสู่ชุมชน

Table 1 Measure, Mean, Standard Deviation and Level of People Acceptance for Reentry of Ex-Prisoners

(n = 400)

List	Measure					$\bar{x}$	S.D.	Acceptance
	5	4	3	2	1			
1. Family								
-Ex-prisoner as mother	173 (43.3)	117 (29.3)	65 (16.3)	22 (5.5)	23 (5.8)	3.99	1.15	Good
-Ex-prisoner as daughter	165 (41.3)	125 (31.3)	68 (17)	21 (5.3)	21 (5.3)	3.98	1.12	Good
-Ex-prisoner as son	161 (40.3)	125 (31.3)	70 (17.5)	23 (5.8)	21 (5.3)	3.96	1.13	Good
-Ex-prisoner as father	164 (41)	117 (29.3)	70 (17.5)	25 (6.3)	24 (6)	3.93	1.17	Good
2. Occupation								
- The Ex-prisoners have a document certifying their conduct from the correction.	226 (56.5)	76 (19)	73 (18.3)	18 (4.5)	7 (1.8)	4.24	1.01	Very Good
-Ex-prisoners have the opportunity to work honestly.	170 (42.5)	111 (28.8)	100 (25)	12 (3)	7 (1.8)	4.06	0.97	Good
- Ex-prisoners can be a colleagues/classmates	49 (12.3)	122 (30.5)	169 (42.3)	35 (8.8)	25 (6.3)	3.34	1.01	Acceptable
3. Social								
- Released prisoners should be supported by the government to continue their lives.	142 (35.5)	123 (30.8)	115 (28.7)	18 (4.5)	2 (0.5)	3.96	0.93	Good

(n = 400)

List	Measure					$\bar{x}$	S.D.	Acceptance
	5	4	3	2	1			
- Ex-prisoners have opportunity to recidivism	73 (18.3)	144 (36)	151 (37.8)	29 (7.2)	3 (0.8)	3.64	0.88	Good
- Ex-prisoners have been rehabilitated for return to the community.	68 (17)	108 (27)	199 (49.8)	21 (5.3)	4 (1)	3.54	0.86	Good
4. Law								
- There should be measures to control ex-prisoners in serious crimes such as murder cases, rape cases.	306 (76.5)	42 (10.5)	41 (10.3)	8 (2)	3 (0.8)	4.60	0.81	Very Good
- Ex-prisoners should have right and liberty as human being	156 (39)	125 (31.3)	96 (24)	19 (4.8)	4 (1)	4.03	0.95	Good
- Preparations before the release of prisoners are ineffective	75 (18.8)	104 (26)	176 (44)	38 (9.5)	7 (1.8)	3.51	0.96	Good

Table 1 แสดงรายละเอียดการยอมรับของประชาชนต่อผู้พ้นโทษที่กลับเข้าสู่สังคม แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ **ด้านครอบครัว** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมรับได้หากผู้พ้นโทษเป็นมารดา ($\bar{X} = 3.99$) บุตรสาว ($\bar{X} = 3.98$) บุตรชาย ($\bar{X} = 3.96$) หรือบิดา ($\bar{X} = 3.93$) ของตนเอง **ด้านการประกอบอาชีพ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมรับมากที่สุดหากผู้พ้นโทษมีเอกสารรับรองความประพฤติจากกรมราชทัณฑ์ ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาคือ มองว่าผู้พ้นโทษควรมีโอกาสทำงานสุจริต ($\bar{X} = 4.06$) และยอมรับได้หากผู้พ้นโทษเป็นเพื่อนร่วมงานหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.34$) **ด้านสังคม** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมรับว่า ผู้พ้นโทษควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในการใช้ชีวิต ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมาคือ ยอมรับว่า ผู้พ้นโทษมีโอกาที่จะกระทำผิดซ้ำ ($\bar{X} = 3.64$) และมองว่าผู้พ้นโทษเป็นผู้ที่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมพร้อมกลับสู่ชุมชน ($\bar{X} = 3.54$) **ด้านกฎหมาย** พบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่าควรมีมาตรการควบคุมผู้พ้นโทษที่ต้องคดีอุกฉกรรจ์ เช่น คดีฆาตกรรม เรียกค่าไถ่ คดีข่มขืน ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ ผู้พ้นโทษควรมีสวัสดิภาพเทียบเท่ากับคนทั่วไป ($\bar{X} = 4.03$) การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้พ้นโทษของราชทัณฑ์ไม่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.51$) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 อายุต่างกัน มีการยอมรับของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อผู้พ้นโทษต่างกัน

Table 2 The Comparison Result of Acceptance of People in the Bangkok Area towards the Released Prisoners Classified by Age

	DF	SS	MS	F	P
Between Groups	4	2.584	0.646	3.684	0.006*
Within Groups	395	69.261	0.175		
รวม	399	71.844			

* The mean difference is significant at the 0.05 level

จาก Table 2 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า อายุของประชาชนต่างกัน ส่งผลต่อการยอมรับผู้พ้นโทษต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 อาชีพต่างกัน มีการยอมรับของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อผู้พ้นโทษกลับคืนสู่ชุมชนต่างกัน

Table 3 The Comparison Result of Acceptance of People in the Bangkok Area towards the Released Prisoners Classified by Job

	DF	SS	MS	F	P
Between Groups	5	3.810	0.762	4.419	0.001*
Within Groups	393	67.764	0.172		
รวม	398	71.573			

* The mean difference is significant at the 0.05 level

จาก Table 3 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพต่างกัน ยอมรับผู้พ้นโทษด้านครอบครัวที่ต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่รับรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้พ้นโทษจากช่องทางการสื่อสารที่ต่างกัน ยอมรับผู้พ้นโทษให้กลับคืนสู่ชุมชนที่ต่างกัน

Table 4 The Comparison Result of Acceptance of People in the Bangkok Area towards the Released Prisoners Classified by Information Access Channels

(n = 400)					
	DF	SS	MS	F	P
Between Groups	1.446	2	.732	2.88	0.05
Within Groups	99.664	397	.251		
รวม	101.110	399			

* The mean difference is significant at the 0.05 level

จาก Table 4 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่รับรู้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับผู้พ้นโทษจากช่องทางการสื่อสารที่ต่างกัน มีการยอมรับผู้พ้นโทษให้กลับคืนสู่ชุมชนที่ต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ทศนคติของประชาชนต่อผู้พ้นโทษมีความสัมพันธ์กับการยอมรับของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อผู้พ้นโทษกลับคืนสู่ชุมชน

Table 5 The Relationship between Attitudes and Ex-Prisoner Acceptance of People in the Bangkok Area

		Attitude					Total	χ^2	p
Accept Ex-Prisoner		Very High	High	Moderate	Low	None			
Very good	freq	0	0	0	0	0	0	147.72	0.00*
	pct	0	0	0	0	0	0		
Good	freq	0	0	9	43	16	68		
	pct	0	0	9.8	17.3	28.1	17.0		
Acceptable	freq	0	1	71	189	38	299		
	pct	0	33.3	77.2	76.2	66.7	74.8		
Poor	freq	0	1	12	16	3	32		
	pct	0	33.3	13	6.5	5.3	8		
Very poor	freq	0	1	0	0	0	1		
	pct	0	33.3	0	0	0	0.3		
Total	freq	0	3	92	248	57	400		
	pct	0	100	100	100	100	100		

* The mean difference is significant at the 0.05 level

จาก Table 5 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ทักษะคติของประชาชนต่อผู้พันโทษ มีความสัมพันธ์กับการยอมรับผู้พันโทษกลับคืนสู่ชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติในเชิงลบต่อผู้พันโทษจะไม่ค่อยยอมรับให้ผู้พันโทษกลับเข้าสู่ชุมชน แต่สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติในเชิงบวกต่อผู้พันโทษมีแนวโน้มยอมรับให้ผู้พันโทษกลับคืนสู่ชุมชน

อภิปรายผล

การยอมรับของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อผู้พันโทษกลับคืนสู่ชุมชน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านครอบครัว การประกอบอาชีพ สังคม และกฎหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวคนธ์ เจษฎารักษ์ และรัชชัญญกุล ภิญโญภาณุวัฒน์ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาตัวชี้วัดการพัฒนาพฤติกรรมดีเพื่อสร้างการยอมรับของสังคมต่อผู้พันโทษ” ซึ่งพบว่า เกณฑ์ทางด้านสังคมอยู่ในระดับมาก มีผลทำให้สังคมเชื่อมั่นในการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมดีแก่ผู้พันโทษ ด้านการประกอบอาชีพพบว่า ผู้พันโทษควรได้รับโอกาสทำงานสุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ (2562) ซึ่งมีผลการวิจัยพบว่า นายจ้างที่ยินยอมรับสมัครผู้พันโทษเข้าทำงานจำนวน 15 แห่ง ต้องการให้โอกาสแก่ผู้พันโทษได้กลับตัวเป็นคนดี โดยการสนับสนุนให้พวกเขาได้ทำงานที่สุจริต

ปัจจัยหนึ่งจากผลการวิจัยที่มีผลต่อการยอมรับของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครต่อผู้พันโทษที่กลับคืนสู่ชุมชน นั่นคือ “ช่องทางการสื่อสาร” สอดคล้องกับแนวคิดการยอมรับของ Rogers (1983) ที่ได้กล่าวถึงปัจจัยด้านการสื่อสาร ซึ่งผ่านการใช้คำพูดหรือสัญลักษณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความรู้ ทักษะคติ และการยอมรับ โดยสื่อสารมวลชนทุกรูปแบบส่งผลต่อการยอมรับของประชาชน และพบว่า ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารผ่านช่องทางสื่อออนไลน์เป็นจำนวนมาก และคิดว่าหน่วยงานที่ควรสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าใจผู้พันโทษคือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จะสามารถสร้างการเรียนรู้จนทำให้ประชาชนเกิดกระบวนการคิดทบทวน และแสดงความรู้สึก รวมถึงแสดงพฤติกรรมออกมาจนเกิดเป็นการยอมรับในที่สุด นอกจากนี้ ยังพบว่า ทักษะคติของประชาชนมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับผู้พันโทษ นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติเชิงลบต่อผู้พันโทษจะไม่ค่อยยอมรับให้ผู้พันโทษกลับเข้าสู่ชุมชน แต่สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติในเชิงบวกต่อผู้พันโทษมีแนวโน้มให้การยอมรับผู้พันโทษกลับเข้าสู่ชุมชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการตีตราของ Goffman (1963) ซึ่งได้กล่าวว่า การตีตรา เป็นการแสดงออกของคนในสังคมซึ่งมีทัศนคติที่ว่า บุคคลซึ่งมีพฤติกรรมกระทำผิดเป็นบุคคลน่ารังเกียจ ไม่เป็นที่ต้องการของสังคม เช่น ผู้พันโทษ ผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นผลมาจากการบ่มเพาะความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมาของกลุ่มคนเหล่านั้น จึงทำให้ไม่ยอมรับให้บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนดังกล่าวอยู่ร่วมสังคมเดียวกัน (ทิตยา สุวรรณชัย, 2547, อ้างถึงใน ณชพัฒน์ อัครวิชชนันท์, 2554) ส่วนการแสดงออกเชิงบวกสอดคล้องกับ กานต์สินี งามอาจ และจันทราทิพย์ สุขุม (2564) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ของศูนย์ยุติธรรมชุมชนในการสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องแก่คนในชุมชน พบว่า คนในชุมชนที่ผ่านกระบวนการดังกล่าวจากศูนย์ยุติธรรมชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะมีทัศนคติที่เห็นควรให้โอกาสผู้ที่เคยกระทำผิดได้ปรับปรุงแก้ไขตนเอง แต่ขณะเดียวกันผู้พันโทษจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้

ถึงสาเหตุในการกระทำความผิดครั้งนั้นและผลกระทบที่ชุมชนได้รับจากกระทำของตน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะสามารถช่วยเหลือผู้ที่เคยกระทำผิดให้สามารถดำรงชีวิตต่อไปในสังคมได้

บทสรุป

ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 21 - 30 ปี อาชีพนักเรียน/นักศึกษา และระดับการศึกษาปริญญาตรี ด้านทัศนคติของประชาชนต่อผู้พ้นโทษ พบว่า ส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวก โดยคิดว่าผู้พ้นโทษควรกลับมาใช้ชีวิตอยู่ในสังคม ผู้พ้นโทษไม่มีความคิดที่จะทำร้าย ผู้พ้นโทษไม่ได้ทำให้สังคมไม่น่าอยู่ **ด้านการยอมรับ**ของประชาชนต่อผู้พ้นโทษ **ด้านครอบครัว** กลุ่มตัวอย่างให้การยอมรับผู้พ้นโทษในสถานะมารดามากที่สุด รองลงมาคือ กรณีมีผู้พ้นโทษเป็นบุตรสาว **ด้านการประกอบอาชีพ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยอมรับผู้พ้นโทษที่มีเอกสารรับรองความประพฤติจากราชทัณฑ์ มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้พ้นโทษมีโอกาสทำงานสุจริต ผู้พ้นโทษเป็นเพื่อนร่วมงาน/เพื่อนร่วมชั้นเรียน และน้อยที่สุดคือ ผู้พ้นโทษมีโอกาสสร้างปัญหาภายในหน่วยงาน **ด้านสังคม** พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยที่ผู้พ้นโทษควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในการใช้ชีวิตต่อไป มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้พ้นโทษมีโอกาสที่จะกระทำผิดซ้ำ ผู้พ้นโทษเป็นผู้ที่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมมีความพร้อมกลับสู่ชุมชน และน้อยที่สุดคือ ผู้พ้นโทษส่วนใหญ่สำนึกในการกระทำผิดแล้ว และ**ด้านกฎหมาย** พบว่า ส่วนใหญ่ให้การยอมรับอยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่าควรมีมาตรการควบคุมผู้พ้นโทษคดีอุกฉกรรจ์ เช่น คดีฆาตกรรม เรียกค่าไถ่ คดีข่มขืน เป็นประเด็นสำคัญที่สุด รองลงมาคือ ผู้พ้นโทษควรมีสติและเสรีภาพเทียบเท่าคนทั่วไป ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับผู้พ้นโทษกลับเข้าสู่ชุมชน ได้แก่ อายุ อาชีพ และช่องทางการรับรู้ข้อมูลผู้พ้นโทษ และปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อผู้พ้นโทษมีความสัมพันธ์กับการยอมรับผู้พ้นโทษกลับเข้าสู่ชุมชน เป็นไปตามสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐควรมีการจัดทำสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับต่อผู้พ้นโทษ ซึ่งจะเป็นการให้ความสำคัญต่อการสร้างทัศนคติ ความเชื่อแก่ประชาชน เพื่อให้เกิดการยอมรับและนำไปสู่พฤติกรรมลดการตีตราผู้พ้นโทษในสังคม
2. ขอความร่วมมือจากประชาสังคมและสื่อมวลชน เพื่อกระจายข่าวสารที่เกี่ยวกับผู้พ้นโทษในเชิงบวกต่อสาธารณะให้มากขึ้น พร้อมการสร้างเครื่องมือที่จะทำให้สังคมเกิดความเชื่อมั่นต่อผู้พ้นโทษที่จะกลับเข้ามาอยู่ในชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การจัด Focus Group เพื่อสอบถามความต้องการของหน่วยงาน สถานประกอบการ ที่มีความประสงค์ที่จะรับผู้พ้นโทษเข้าทำงาน และศึกษาถึงเครื่องมือ

ที่สามารถนำมาให้ความช่วยเหลือผู้พันโทชในด้านต่าง ๆ เช่น การหางานทำ การศึกษา ที่อยู่อาศัย สวัสดิการ ทุนประกอบอาชีพ เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาถึงสาเหตุและปัจจัยในการกระทำผิด พร้อมทั้งจัดกลุ่มประเภทของปัจจัย การกระทำผิดให้สอดคล้องกับกระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด เพื่อนำไปสู่การเตรียม ความพร้อมก่อนได้รับการปล่อยตัวออกสู่สังคม

3. ควรมีการศึกษารูปแบบการให้ความช่วยเหลือ จำแนกตามฐานความผิดของผู้พันโทช ซึ่งเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการยอมรับของคนในชุมชน เช่น ฐานความผิดร้ายแรง ฐานความผิดเกี่ยวกับ ทรัพย์สิน ฐานความผิดทางเพศ ฐานความผิดลหุโทษ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมราชทัณฑ์. (2565, 5 มกราคม). ฐานข้อมูลผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ. <http://www.correct.go.th/recstats/index.php>
- กานต์สินี งามอาจ และจันทราทิพย์ สุขุม. (2564). การมีส่วนร่วมของศูนย์ยุติธรรมชุมชนในการสร้างโอกาสฟื้นฟูผู้พันโทชกลับคืนสู่สังคม. http://www2.huso.tsu.ac.th/ncom/csd/csdful_pdf/f275.pdf
- กฤษณพงศ์ พุทธระกุล และเสกสันต์ เครือคำ. (2562). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบงานราชทัณฑ์ไทยเปรียบเทียบกับประเทศมาเลเซีย. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:166518
- ณชพัฒน์ อัครวิชนันท์. (2554). รายงานวิจัยทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บริการเครื่องจำหน่ายน้ำดื่มแบบหยอดเหรียญของผู้พักอาศัยในอพาร์ทเมนต์ในจังหวัดนนทบุรี. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. http://www.rpu.ac.th/Library_web/doc/RC_RR/2554_Market_Nachaphat.pdf
- ไท วัฒนา. (2564, 2 สิงหาคม). แนวทางการนำผู้ต้องขังคืนสู่สังคมเพื่อให้ดำเนินชีวิตได้ตามปกติ (Social Reintegration). Research café. <https://researchcafe.tsri.or.th/social-reintegration/>
- ไทยรีฟอর্ম. (2560, 28 มกราคม). ผู้พันโทช=คนจนใหม่ รอลังคม “ให้” โอกาสคนเคยพลาด. สำนักข่าวอิสรา. <https://www.isranews.org/content-page/item/53618-jus.html>
- ปฐมนิมา. (2564, 10 ธันวาคม). กะเทาะปัญหาอาชญากรรม ปี 64 ฟังไม่หยุด ภัยสังคมซ้ำเติมประชาชนห้วงโควิด. ไทยรัฐ. <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2262011>
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551. (2551, 25 มกราคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 22ก. หน้า 1-54.
- พระราชบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499. (2499, 15 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 73 ตอนที่ 95ก. หน้า 1-123.

- วันชนะ เปลื้องวัลย์ และวิเชียร ปรีชาธรรมวงศ์. (2565). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับผู้พ้นโทษของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 48(1), 151-170.
- ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงานภาคเหนือ. (2562). *บุคลิกภาพและทักษะทางอาชีพของผู้ใกล้พ้นโทษและความต้องการจ้างงานของนายจ้าง กรณีศึกษา: เรือนจำกลางลำปาง*. กรมการจัดหางาน.
- เสริน ปุณณะหิตานนท์. (2558). *การกระทำผิดในสังคม: สังคมวิทยาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบน*. [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- เสาวคนธ์ เจษฎารักษ์ และรัชณีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2563). การพัฒนาตัวชี้วัดการพัฒนาพฤตินิสัยเพื่อสร้างการยอมรับของสังคมต่อผู้พ้นโทษ, *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 21(2), 140-153.
- Foucault, M. (1966). *The order of things: An archaeology of the human sciences*. Pantheon Books.
- Goffman, E. (1963). *Stigma: Notes on the management of a spoiled identity*. Prentice Hall.
- Ramakers, A., Apel, R., Nieuwebeerta, P., Dirkzwager, A., & Wilsem, J. (2014). Imprisonment length and post-prison employment prospects. *American Society of Criminology*, 52(3), 399-427.
- Roger, E. M. (1983). *Diffusion of innovation* (3rd ed.). The Free Press.